

خلاصه نتایج طرح آمارگیری کشتار طیور کشتارگاه‌های کشور دی ۱۴۰۱

مقدمه

گوشت سفید به عنوان یکی از منابع تأمین پروتئین مورد نیاز بدن، جایگاه مهمی در سبد مصرفی خانوارها دارد. با توجه به سهم زیاد گوشت انواع طیور از کل تولید و مصرف گوشت سفید در کشور، اطلاع از مقدار تولید و عرضه آن در فواصل کوتاه زمانی (ماهانه یا فصلی) برای برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری‌ها ضرورت دارد. با توجه به اهمیت موضوع، مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۹ مطالعات اولیه به منظور امکان‌سنجی اجرای طرح آمارگیری کشتار طیور کشتارگاه‌های رسمی کشور را در دستور کار قرار داد.

آمارگیری کشتار طیور کشتارگاه‌های رسمی کشور، که نتایج حاصل از آن در قالب گزارش ماهانه ارائه می‌شود، برای نخستین بار در زمستان ۱۳۹۹ اجرا شد. از آمارهای به‌دست‌آمده علاوه بر کمک به برنامه‌ریزی‌های تخصصی بخش طیور، می‌توان برای محاسبه مصرف سرانه گوشت انواع طیور و نیز برنامه‌ریزی برای تأمین نیازهای واحدهای پرورش و فرآورده‌های طیور و صنایع تبدیلی آن‌ها، توسعه این واحدها، و واردات گوشت مرغ بهره برد.

امید است که اطلاعات حاضر، مورد استفاده تصمیم‌گیران و برنامه‌ریزان و پژوهشگران قرار گیرد و مرکز آمار ایران با بهره‌گیری از نظریات آنان در تهیه و ارائه آمارهای دقیق و بهنگام مورد نیاز، گام‌های مؤثرتری بردارد.

در استفاده از آمارهای این گزارش لازم است نکات زیر، مورد توجه قرار گیرند:

- آ) این آمارها شامل اطلاعات مربوط به کشتار طیور خارج از پوشش شبکه دامپزشکی نمی‌شود.
- ب) آمارهای ارائه‌شده فاقد اطلاعات مربوط به ذبح غیر مجاز در شهرها است.
- پ) کشتارگاه‌های مجاز بخش خصوصی نیز در این آمارگیری منظور شده‌اند.

آمار کشتار طیور در دی ۱۴۰۱

مقدار تولید گوشت انواع طیور در کشتارگاه‌های کشور در ماه دی، بر اساس وزن لاشه‌های قابل مصرف کشتار شده ۱۸۹۰۳۴ تن بوده است.

تعداد انواع طیور زنده وارد شده به کشتارگاه‌های کشور، ۹۵۸۱۳ هزار قطعه به وزن ۲۴۸۵۴۵ تن بوده و از این تعداد، در حدود ۹۵۰۳۸ هزار قطعه لاشه قابل مصرف به وزن ۱۸۹۰۳۴ تن به بازار عرضه شده است.

- تعداد لاشه‌های قابل مصرف ماکیان (مرغ و خروس) کشتار شده در ماه دی، ۹۳۳۰۴ هزار قطعه به وزن ۱۸۵۴۸۷ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۱۰۱۹۶۵ هزار قطعه به وزن ۱۹۴۰۷۲۲ تن بوده است. استان گلستان با ۱۰۲۳۴ هزار قطعه به وزن ۲۰۴۱۴ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف بوقلمون کشتار شده در ماه دی، ۱۲۵ هزار قطعه به وزن ۱۰۱۵۸ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۲۴۵ هزار قطعه به وزن ۲۴۱۴ تن بوده است. استان اصفهان با ۴۴ هزار قطعه به وزن ۴۱۱ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف بلدرچین کشتار شده در ماه دی، ۲۸۶ هزار قطعه به وزن ۶۱ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۱۲۸۴ هزار قطعه به وزن ۲۸۴ تن بوده است. استان یزد با ۱۴۳ هزار قطعه به وزن ۲۹ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف شترمرغ کشتار شده در ماه دی، ۳ هزار قطعه به وزن ۱۳۰ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۳ هزار قطعه به وزن ۱۲۷ تن بوده است. استان اصفهان با ۱/۴ هزار قطعه به وزن ۶۱ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف سایر انواع طیور کشتار شده در ماه دی، ۱۳۲۰ هزار قطعه به وزن ۲۰۱۹۸ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۲۰۱۴۴ هزار قطعه به وزن ۳۰۵۴ تن بوده است. استان البرز با ۵۶۱ هزار قطعه به وزن ۸۴۵ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.

در ماه دی، متوسط وزن لاشه‌های قابل مصرف ماکیان (مرغ و خروس) ۱/۹۹ کیلوگرم، بوقلمون ۹/۳۰ کیلوگرم، بلدرچین ۲۱/۰ کیلوگرم، شترمرغ ۴۵/۱۹ کیلوگرم، و سایر انواع طیور ۱/۶۶ کیلوگرم بوده است.

مقدار تولید گوشت انواع طیور در کشتارگاه‌های رسمی کشور در دی ۱۴۰۱ نسبت به ماه قبل (آذر) در حدود ۵ درصد کاهش داشته است. همچنین مقایسه عملکرد کشتارگاه‌های رسمی کشور در دی ۱۴۰۱ با ماه مشابه سال ۱۴۰۰، نشان‌دهنده کاهش ۶ درصدی مقدار تولید گوشت انواع طیور است. مقدار عرضه گوشت طیور در دی ۱۴۰۱ نسبت به ماه مشابه سال قبل برای ماکیان (مرغ و خروس) ۵ درصد، برای بوقلمون ۵۲ درصد و برای بلدرچین ۷۹ درصد کاهش، برای شترمرغ ۲ درصد افزایش، و برای سایر انواع طیور نیز ۲۸ درصد کاهش داشته است.

جدول ۱- تعداد لاشه‌های قابل مصرف انواع طیور کشتار شده در کشتارگاه‌های کشور در ماه دی ۱۴۰۱ و درصد تغییر آن نسبت به ماه مشابه سال قبل (هزار قطعه)

دوره زمانی	جمع	ماکیان (مرغ و خروس)	بوقلمون	بلدرچین	شترمرغ	سایر انواع طیور
دی ۱۴۰۰	۱۰۵۰۶۴۱	۱۰۱۰۹۶۵	۲۴۵	۱۲۸۴	۳	۲۰۱۴۴
دی ۱۴۰۱	۹۵۰۳۸	۹۳۳۰۴	۱۲۵	۲۸۶	۳	۱۳۳۰
تغییر	-۱۰٪	-۸٪	-۴۹٪	-۷۸٪	۰٪	-۳۸٪

جدول ۲- وزن لاشه‌های قابل مصرف انواع طیور کشتار شده در کشتارگاه‌های کشور در ماه دی ۱۴۰۱ و درصد تغییر آن نسبت به ماه مشابه سال قبل (تن)

دوره زمانی	جمع	ماکیان (مرغ و خروس)	بوقلمون	بلدرچین	شترمرغ	سایر انواع طیور
دی ۱۴۰۰	۲۰۰۰۶۰۱	۱۹۴۰۷۲۲	۲۰۴۱۴	۲۸۴	۱۲۷	۳۰۰۵۴
دی ۱۴۰۱	۱۸۹۰۳۴	۱۸۵۰۴۸۷	۱۰۱۵۸	۶۱	۱۳۰	۲۰۱۹۸
تغییر	-۶٪	-۵٪	-۵۲٪	-۷۹٪	۲٪	-۲۸٪

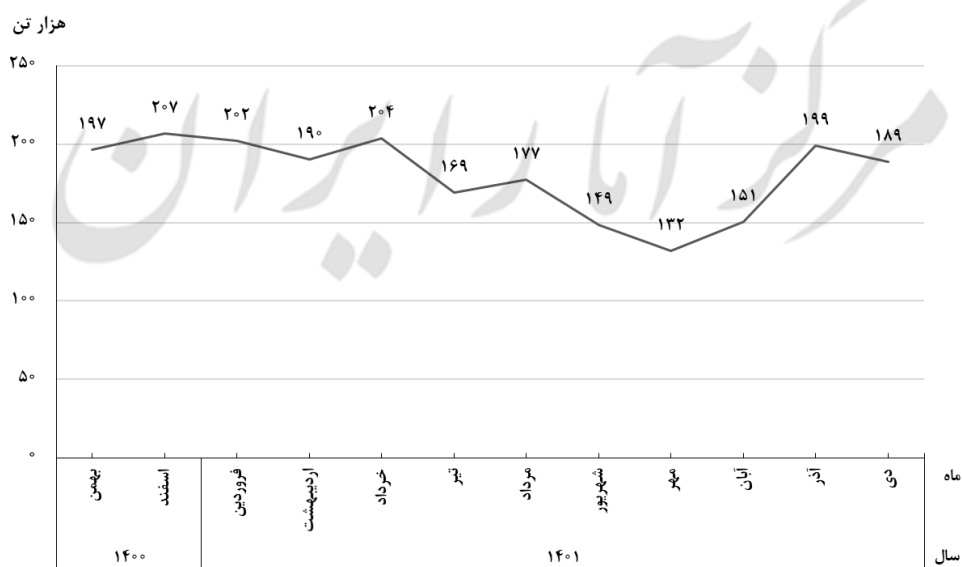
مرکز آمار ایران

جدول ۳- تعداد لاشه‌های قابل مصرف انواع طیور کشتار شده در کشتارگاه‌های کشور در ماه دی ۱۴۰۱ و درصد تغییر آن نسبت به ماه قبل (هزار قطعه)

دوره زمانی	جمع	ماکیان (مرغ و خروس)	بوقلمون	بلدرچین	شترمرغ	سایر انواع طیور
آذر ۱۴۰۱	۱۰۰۰۴۸۸	۹۹۰۰۹۱	۱۴۱	۴۰۰	۳	۸۵۳
دی ۱۴۰۱	۹۵۰۰۳۸	۹۳۰۳۰۴	۱۲۵	۲۸۶	۳	۱۰۳۲۰
تغییر	-۵٪	-۶٪	-۱۱٪	-۲۹٪	۰٪	۵۵٪

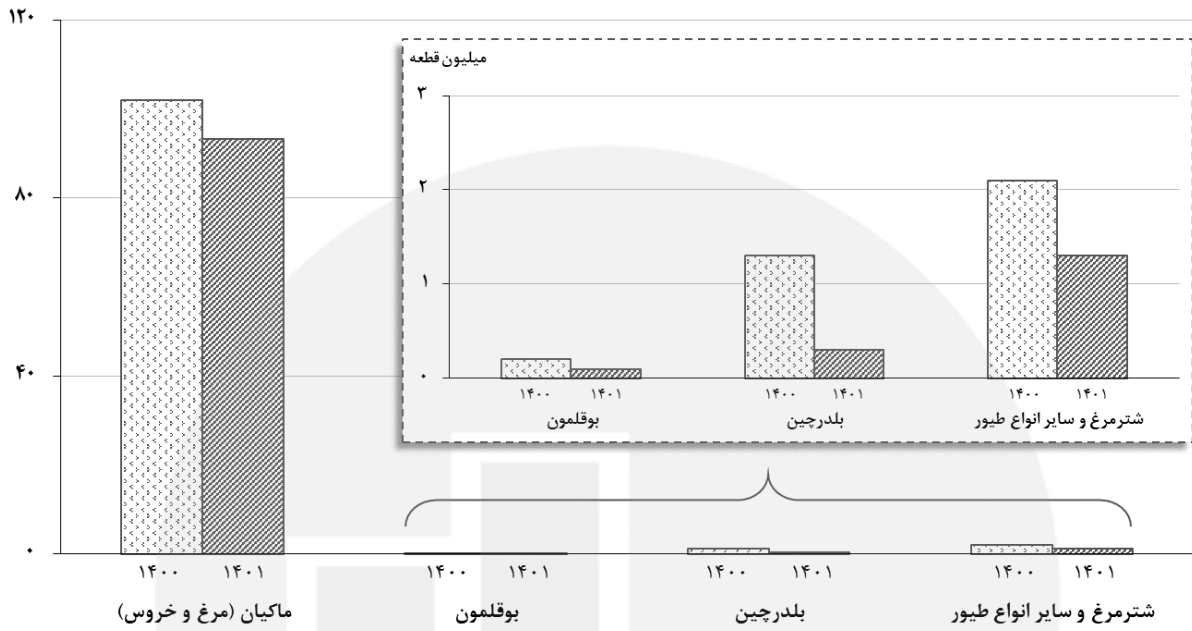
جدول ۴- وزن لاشه‌های قابل مصرف انواع طیور کشتار شده در کشتارگاه‌های کشور در ماه دی ۱۴۰۱ و درصد تغییر آن نسبت به ماه قبل (تن)

دوره زمانی	جمع	ماکیان (مرغ و خروس)	بوقلمون	بلدرچین	شترمرغ	سایر انواع طیور
آذر ۱۴۰۱	۱۹۹۰۲۱۷	۱۹۶۰۲۱۸	۱۳۰۱	۸۱	۱۳۱	۱۰۴۸۶
دی ۱۴۰۱	۱۸۹۰۰۳۴	۱۸۵۰۴۸۷	۱۰۱۵۸	۶۱	۱۳۰	۲۰۱۹۸
تغییر	-۵٪	-۵٪	-۱۱٪	-۲۵٪	-۱٪	۴۸٪

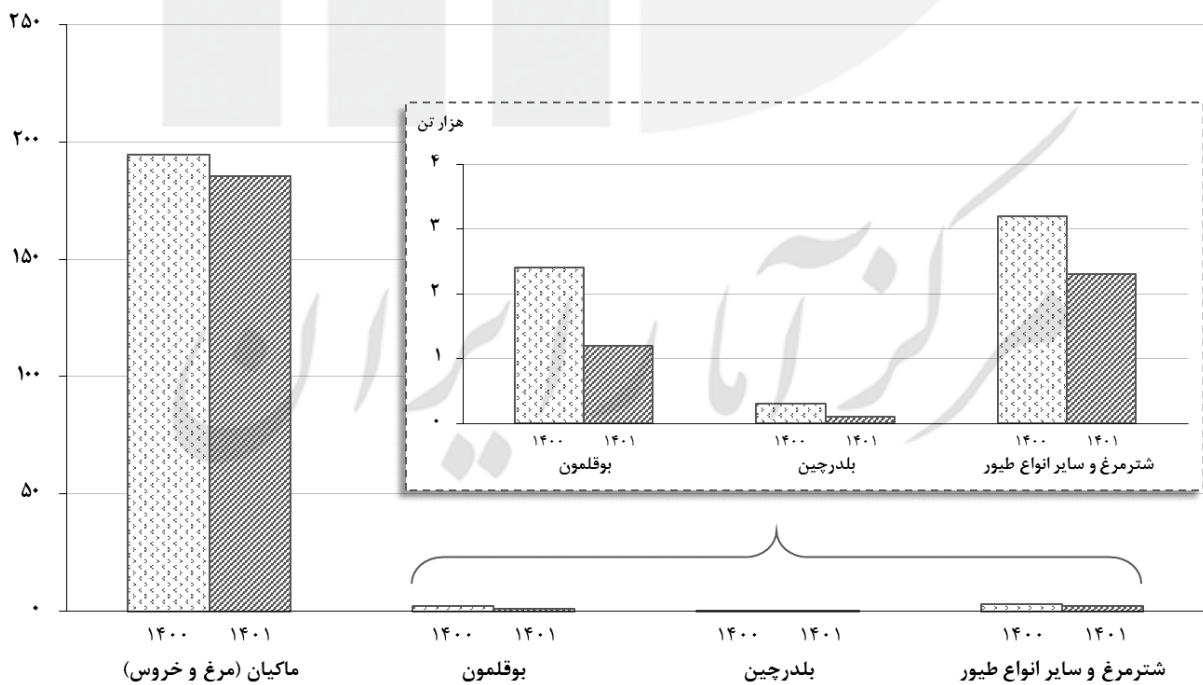
شکل ۱- روند تغییرات ماهانه عرضه گوشت انواع طیور در کشتارگاه‌های کشور در ۱۲ ماه اخیر

میلیون قطعه

شکل ۲- مقایسه تعداد لاشه‌های قابل مصرف انواع طیور کشتار شده در کشتارگاه‌های کشور در ماه دی ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱

هزار تن

شکل ۳- مقایسه وزن لاشه‌های قابل مصرف انواع طیور کشتار شده در کشتارگاه‌های کشور در ماه دی ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱